

DCK-19080002040304

Seat No. _____

M. Com. (Sem. IV) (CBCS) (W.E.F.-2019) Examination

July - 2022

Management of Industrial Relations-II

(Group-4: Human Reso.)

(New Course)

Time : **2:30** Hours]

[Total Marks : **70**

- સૂચના :** (1) કુલ ચાર પ્રશ્નો છે.
(2) દરેક પ્રશ્નના ગુણ જમણી બાજુએ દર્શાવેલા છે.

- 1 ઔદ્યોગિક સંબંધોના હેતુઓ અને લાક્ષણિકતાઓની ચર્ચા કરો. **20**
અથવા
ઔદ્યોગિક સંબંધોને અસર કરતાં પરિબળો સંક્ષિપ્તમાં સમજાવો. **20**
- 2 ઔદ્યોગિક વિવાદ અધિનિયમ, 1947 મુજબ ઔદ્યોગિક વિવાદો ઉકેલવા માટેની પદ્ધતિઓ વર્ણવો. **20**
અથવા
ઔદ્યોગિક વિવાદ અધિનિયમ, 1947 હેઠળ હડતાળની જોગવાઈઓ વર્ણવો. **20**
- 3 કર્મચારી કલ્યાણ સેવાઓના હેતુઓ અને મહત્ત્વ વિષે ચર્ચા કરો. **15**
અથવા
સામાજિક સુરક્ષા શું છે? સામાજિક સુરક્ષાને અસર કરતાં પરિબળો સમજાવો. **15**
- 4 ફેક્ટરી એક્ટ, 1948 હેઠળ આવરી લેવામાં આવતી આરોગ્ય અને સુરક્ષાની જોગવાઈઓ અંગે ચર્ચા કરો. **15**
અથવા
ફેક્ટરી અધિનિયમ, 1948 હેઠળ મહિલા અને બાળકોના રોજગાર પરના પ્રતિબંધો વિષે સમજાવો. **15**

ENGLISH VERSION

- Instructions:** (1) There are total four questions.
(2) Marks of each question are shown on right side.

1 Discuss objectives and characteristics of Industrial Relations. **20**

OR

Briefly explain factors affecting Industrial Relations. **20**

2 Describe the methods of resolving industrial disputes as per Industrial Disputes Act, 1947. **20**

OR

Explain the provisions of strike under Industrial Dispute Act, 1947. **20**

3 Discuss objectives and importance of employee welfare services. **15**

OR

What is social security? Explain factors affecting social security. **15**

4 Discuss health and safety provisions covered under the Factories Act, 1948. **15**

OR

Explain restrictions on employment of women and children under Factories Act, 1948. **15**
